

**UCHWAŁA NR XIX/203/2017
RADY GMINY PRZODKOWO**

z dnia 24 lutego 2017 r.

**w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przodkowo na lata 2017 – 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 446, z późn. zm.), w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r., poz. 930, z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. , poz. 1390, z późn. zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Przodkowo na lata 2017 – 2022.

§ 2. Treść Programu zawarta jest w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przodkowo .

§ 4. Uchwała wchodzi z życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Przodkowo

Dariusz Toporek

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA

PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

DLA GMINY PRZODKOWO

NA LATA 2017 – 2022

Przodkowo 2017 r.

Wprowadzenie:

Na zagadnienie przemocy domowej można spojrzeć z wielu perspektyw, gdyż ogólnie mówiąc przemocą zajmuje się wiele nauk między innymi: psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna itd.

Na zjawisko przemocy można spojrzeć przez pryzmat prawny, moralny, psychologiczny czy społeczny. Jednak w tym miejscu należałoby zacytować definicję przemocy, która jest zawarta w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie a więc przemoc to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Możemy wyróżnić kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Każda forma przemocy powoduje ból, który może być fizyczny czy psychiczny, czasem ból psychiczny o wiele bardziej boli niż ten fizyczny i odbija się na naszej psychice. Przemoc zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna.

Najczęstszy objawem u osób doznających przemocy jest wyuczona bezradność. Jest ona poddaniem się, zaprzestaniem działania, co wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi nie będzie to miało żadnego znaczenia, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych. Wyuczona bezradność prowadzi do wielu negatywnych skutków, które mogą przejawiać się na trzech płaszczyznach:

1. Deficyty poznawcze, polegają na ogólnym przekonaniu, iż nie ma takich sytuacji w których możliwa jest zmiana, że w konkretnej sytuacji nic nie można zrobić i nikt nie jest w stanie mi pomóc,
2. Deficyty motywacyjne, które polegają na tym, że osoba zachowuje się biernie, jest zrezygnowana, nie podejmuje żadnych działań aby zmienić swoją sytuację,
3. Deficyty emocjonalne, które objawiają się stanami apatii, lęku, depresji, uczucia zmęczenia, niekompetencji i wrogości.

Ofiara przemocy, jeśli przez lata była poniżana, wykorzystywana, potrzebuje dużo czasu aby odbudować świadomość swojej wartości, bez odpowiedniego wsparcia ze strony psychologów, terapeutów, psychiatrów i innych specjalistów nie jest w stanie sobie pomóc, dlatego bardzo ważne jest opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Przodkowo.

I. Charakterystyka Gminy Przodkowo

Przodkowo jest gminą położoną na zachodnim obrzeżu aglomeracji Gdańskiej w obszarze Pojezierza Kaszubskiego. Zajmuje powierzchnię 8539 ha i jest jedną z mniejszych gmin Województwa Pomorskiego. Na terenie gminy Przodkowo zamieszkuje 8.955 osób.

Gmina Przodkowo jest jedną z ośmiu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu kartuskiego. Gmina składa z 35 wsi połączonych w piętnaście sołectw: Czeczewo, Hopy, Kczewo, Kłosowo, Kobysewo, Kosowo, Pomieczyno, Przodkowo – Działki, Przodkowo, Rąb, Smółdzino, Szarlata, Tokary, Warzenko i Załęże. Siedzibą władz i ośrodkiem gminy jest wieś Przodkowo. Przodkowo leży na trasie

Trójmiasto – Kartuzy w odległości 25 km od głównych miast Trójmiasta oraz 9 km od Kartuz i Żukowa. Na terenie gminy Przodkowo działają podmioty gospodarcze i prywatne.

Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przodkowie. Pracownicy Ośrodka realizują zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w różnych jej formach współpracuje z Policją, Sądem, Kuratorami i Pedagogami, lekarzami i pielęgniarkami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi instytucjami z terenu powiatu kartuskiego między innymi; Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach, Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach oraz Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Kartuzach. Współpraca dotyczy poradnictwa, interwencji i wzajemnego wsparcia oraz uzupełniania podejmowanych działań a także bieżącego monitorowania problemu w środowiskach przez pracowników socjalnych. Na terenie gminy od wielu lat funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która udziela różnego rodzaju porad, kieruje na leczenie odwykowe oraz współdziała z rodzinami osób uzależnionych.

II. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Przodkowo

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy Przodkowo, w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, szkole ale nie ujętej w statystykach. Przypadki przemocy zdarzają się w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami przemocy są jedynie członkowie rodziny.

Z danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przodkowie wynika, że w 2014 r. korzystało z pomocy 465 osób, w 2015 r. liczba osób korzystających z pomocy wynosiła 436, natomiast w 2016 r. , osób takich było już tylko 393, czyli widzimy znaczny spadek osób, który przyznano pomocą decyzją administracyjną.

Liczba założonych „Niebieskich kart” w gminie Przodkowo

<i>Lp.</i>	<i>Rok</i>	<i>Ilość założonych „Niebieskich Kart”</i>
1.	2014	21
2.	2015	17
3.	2016	22

Z przedstawionych danych wynika, że nie ma schematu, który by obrazował wielkość przeprowadzonych interwencji i założonych „Niebieskich Kart” przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przodkowie jak również Policję czy służbę zdrowia czy oświatę. Jednak jak widzimy problem przemocy na terenie Gminy Przodkowo istnieje. Z pełną odpowiedzialnością można powiedzieć, że na pewno problem ten jest znacznie głębszy, nie wszyscy zgłaszają stosowanie przemocy : w rodzinie, czy szkole. Ukrywają to w swoich „czterech ścianach”, uważając to za wielki wstyd.

III. Cele programu

Celem programu jest:

1. Ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy w rodzinie ,
2. Zapewnienie ochrony i udzielenie wsparcia ofiarom przemocy poprzez rozszerzenie oferty pomocowej,
3. Informowanie i edukowanie społeczności lokalnej oraz promowanie postaw prospołecznych,
4. Zapewnienie opieki osobom i rodzinom w których występuje przemoc,
5. Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

IV. Realizacja celów programu

Cel 1.

Ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy w rodzinie

Zadania:

1. Zbieranie i analiza informacji dotyczących występowania przemocy.

2. Diagnoza społeczna na temat zjawiska przemocy na terenie Gminy Przodkowo.

Działania:

1. Aktualizowanie danych statystycznych określających wielkość zjawiska.
2. Wymiana informacji o przemocy w rodzinie na terenie gminy Przodkowo pomiędzy podmiotami wykonującymi zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy.
3. Aktualizowanie danych dotyczących instytucji niosących pomoc ofiarom przemocy.
4. Współpraca innych podmiotów, w tym szczególnie szkół, i służby zdrowia w zakresie działań profilaktycznych.

Cel 2.

Zapewnienie ochrony i udzielenie wsparcia ofiarom przemocy poprzez rozszerzenie oferty pomocowej

Zadania:

1. Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach specjalistycznych,
2. Rozwój różnych form poradnictwa psychologicznego, prawnego, medycznego, socjalnego i zawodowego dla osób doświadczających przemocy,
3. Udzielenie pomocy w formie świadczeń pieniężnych oraz niepieniężnych, a także w formie pracy socjalnej.

Działania:

1. Podejmowanie wczesnej interwencji o poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
2. Kierowanie ofiar przemocy do specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
3. Przyznawanie pomocy w formie zasiłków celowych, okresowych, dożywiania, odzieży oraz innych świadczeń zgodnie z potrzebami,
4. Pogadanki w szkołach, konkursy dla dzieci i młodzieży na temat przeciwdziałania przemocy,
5. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
6. Umożliwienie przeprowadzenia badań lekarskich w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
7. Umożliwienie osobom doświadczającym przemocy korzystania z profesjonalnej pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej i duchowej,

Cel 3.

Informowanie i edukowanie społeczności lokalnej oraz promowanie postaw prospołecznych

Zadania:

1. Edukacja społeczności lokalnej poprzez dostarczenie wiedzy na temat przemocy,
2. Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie zachowań w doświadczaniu przemocy,
3. Motywowanie społeczności lokalnych do reagowania na akty przemocy,
4. Edukacja społeczności lokalnej o sposobach radzenia sobie ze stresem i agresją.

Działania:

1. Opracowywanie i rozpropagowanie materiałów informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy,
2. Informowanie społeczności lokalnej o instytucjach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy,
3. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie,
4. Wymiana doświadczeń pomiędzy środowiskami lokalnymi i placówkami, uczestniczenie w konferencjach, naradach, seminariach,

5. Realizacja programów edukacyjnych i warsztatów dla dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie,

6. Prowadzenie warsztatów dla kobiet i mężczyzn na temat asertywności, poczucia własnej wartości, rozwiązywania konfliktów bez przemocy,

7. Propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,

8. Obalanie mitów na temat przemocy

9. Organizowanie konkursów np. plastycznych w zakresie zapobiegania przemocy,

10. Dystrybucja ulotek, informacji na temat przemocy i jej skutków

Cel 4.

Zapewnienie opieki osobom i rodzinom w których występuje przemoc

Zadania:

1. Budowanie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez tworzenie interdyscyplinarnego zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oraz grup roboczych

2. Usprawnienie procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie w gminie poprzez wypracowanie systemów wspomagania oraz spójny system współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą.

Działania:

1. Usprawnienie wczesnej interwencji na zjawisko przemocy,

2. Współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym między innymi: wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,

3. Wdrażanie procedury „Niebieskiej karty”,

4. Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez programy profilaktyczne, działalność świetlic socjoterapeutycznych itp.,

5. Prowadzenia działań terapeutycznych dla ofiar przemocy ,

6. Wizyty i interwencje policji oraz dochodzenia prowadzone przy współudziale prokuratury,

7. Nadzór kuratorski przy współudziale policji i pracowników socjalnych,

8. Praca socjalna prowadzona przez pracowników GOPS-u,

9. Kierowanie wniosków na terapie i leczenie w placówkach odwykowych.

Cel 5.

Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Zadania:

1. Motywowanie sprawców przemocy do podjęcia leczenia odwykowego,

2. Edukacja sprawców przemocy w zakresie zachowań przemocowych.

Działania:

1. Izolowanie sprawców od ofiar,

2. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,

3. Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkohol, stosujących przemoc,

4. Kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań.

Zakłada się możliwość realizacji wszelkich innych poczynań i działań mogących przyczynić się do powstrzymania przemocy w rodzinie, a nieujętych w niniejszym programie.

V. Realizacja celów Programu zakłada:

1. Stworzenie sprawnego systemu pomocy rodzinom oraz osobom dotkniętym przemocą,
2. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
3. Promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
4. Usprawnienie współpracy lokalnych instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
5. Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
6. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą i świadków przemocy,
7. Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VI. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu

1. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminy w Przodkowie,
2. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przodkowie, oraz funkcjonariuszy policji Komisariatu Policji w Przodkowie,
3. Dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy Przodkowo oraz instytucji z terenu powiatu kartuskiego,
4. Otwartość i chęć współpracy specjalistów,
5. Silne więzi rodzinne,
6. Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VII. Źródła finansowania

1. Budżet gminy Przodkowo,
2. Dotacje z budżetów centralnych,
3. Budżet Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przodkowie,
4. Organizacji pozarządowych,
5. Środków pozyskiwanych z UE, sponsorów i innych źródeł.

VIII. Podmioty realizujące działania:

1. Placówki oświatowe z terenu Gminy Przodkowo,
2. Urząd Gminy Przodkowo,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przodkowie,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przodkowie,
5. Praktyka Lekarzy Rodzinnych w Przodkowie,
6. Organizacje pozarządowe z terenu gminy Przodkowo,
7. Posterunek Policji w Przodkowie,
8. Zawodowi i społeczni kuratorzy sądowi,
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach,
10. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kartuzach

IX. Adresaci programu

1. Mieszkańcy Gminy Przodkowo ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy,
 - b. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.

X. Zagrożenia w realizacji działań:

1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,

2. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach,
3. Brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężenia kryzysów,
4. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
5. Ubóstwo,
6. Brak motywacji ekonomicznej dla członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Przodkowie,
7. Brak infrastruktury socjalnej w gminie Przodkowo.

XI. Monitoring:

W celu osiągnięcia zakładanych rezultatów i jak największej efektywności planowanych oddziaływań Programu będzie poddany monitoringowi.

Monitoring będzie istotnym elementem oddziaływań i jednocześnie głównym instrumentem oceny programu, dostarczać będzie, bowiem aktualnych informacji na temat efektywności podejmowanych działań, pozwalając na ciągle aktualizowanie nieefektywnych treści.

Monitoring programu prowadzić będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Przodkowie, w oparciu o dane instytucji i organizacji, które będą realizować zadania zgodne z wytoczonymi celami.

Monitoring pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Przodkowie będzie polegał na systematycznym analizowaniu informacji umożliwiających określenie, czy te działania wykonywane są zgodnie z ustalonym planem, to znaczy czy poszczególni członkowie Zespołu wywiązują się z przydzielonych im zadań, a tym samym czy osiągają zamierzone rezultaty. Monitoring działań zespołu interdyscyplinarnego spoczywa bezpośrednio w rękach przewodniczącego zespołu.